

ส่วนที่ ๓ ผลลัพธ์ตามเกณฑ์ชี้วัดโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น

๓.๑) ชื่อโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น	โรงเรียน ไกล่บ้าน ไกล่ใจ
๓.๒) ปีเริ่มดำเนินโครงการ	พ.ศ. ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน
๓.๓) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	
๓.๓.๑) งบประมาณของ อปท. (บาท)	-
๓.๓.๒) งบประมาณของหน่วยงานอื่น (บาท)	-
๓.๔) ส่วนงานของ อปท. ที่รับผิดชอบโครงการ	กองการศึกษา
๓.๕) ภาควิชาที่ร่วมขับเคลื่อนโครงการ (ถ้ามี) พร้อมระบุบทบาท	<p>๑. อบต.รางจระเข้ กำหนดนโยบาย ประสานงาน จัดประชุม ขับเคลื่อนงาน ติดตาม และประเมินผล</p> <p>๒. โรงเรียน อบต.รางจระเข้ (เจ้าคุณเข็ดอุบลรัตน์) สำรวจข้อมูลเด็กนักเรียน ดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนประจวบคน ในครอบครัว ตามหลัก “ไกล่บ้าน ไกล่ใจ” จัดการเรียนการสอน โดยการนำหลักพุทธธรรมซึ่งมีกรอบสามประการที่เรียกว่า ไตรสิกขา ซึ่งประกอบด้วย ศีล สมาธิ และปัญญา มาใช้เป็น กรอบในการพัฒนานักเรียน (ไกล่ใจ)</p> <p>๓. สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดทำระบบฐานข้อมูลรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยี สารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System (GIS)) โดยสามารถนำเสนอในรูปแบบแผนที่ (Map visualization) ระบุพิกัดบ้านเด็กนักเรียน และแสดงภาวะ สุขภาพกาย จิต สังคม เด็กนักเรียน</p> <p>๔. โรงพยาบาลเสนา ตรวจรักษา ติดตาม เด็กนักเรียนที่มีปัญหา สุขภาพกาย จิต สังคม โดยทีมแพทย์ พยาบาล และสหวิชาชีพเฉพาะทางทั้ง ออนไลน์ และระบบออนไลน์ (Line OA Sena Telemed)</p> <p>๕. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลรางจระเข้ ส่งเสริมจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพเด็กนักเรียน อบรมให้ความรู้ และปฐมพยาบาลกรณีเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างใกล้ชิด (ไกล่บ้าน ไกล่ใจ)</p> <p>๖. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่วยเหลือกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม</p> <p>๗. สถานีตำรวจภูธรเสนา ช่วยเหลือกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม ในส่วนข้อ กฏหมาย หรือคดีความ รวมถึงเป็นเครือข่ายแก้ไขปัญหาเสพ ติดในพื้นที่ตำบลรางจระเข้</p> <p>๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ออกแบบการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และให้ความ ช่วยเหลือจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยใช้การนำหลักพุทธธรรมซึ่งมีกรอบสาม ประการที่เรียกว่า ไตรสิกขา ซึ่งประกอบด้วย ศีล สมาธิ และปัญญา มาใช้เป็น กรอบในการพัฒนานักเรียน</p>

๓.๖) ความเป็นมาของโครงการ (พอสังเขป)

อบต.รางจระเข้ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ (เจ้าคุณเข็ดอุบลรัตน์) ที่จัดตั้งขึ้นเองในสังกัด ปัจจุบันมีถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๒๕๓ คน ครู ๒๕ คน จากการสำรวจปัญหาสุขภาพเด็กนักเรียน พบเด็ก มีโรคประจำตัว ๑๑ คน (ร้อยละ ๔.๓๕) ที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาต่อเนื่อง มีเด็กพัฒนาการช้า ๑ ใน ๑๙ คน (ร้อยละ ๕.๒๖) ไม่พบเด็กมีปัญหาสุขภาพจิต (ซึมเศร้า แยกตัว) นอกจากนี้ยังพบเด็กที่ถูกครอบครัวทอดทิ้งจากปัญหาหนี้สินและยาเสพติด ครอบครัวมีฐานะยากจน มีหนี้สิน จำนวน ๙๕ คน (ร้อยละ ๓๗.๕๕) จากสถานการณ์ดังกล่าว จะเห็นว่า หากโรงเรียนเพียงแต่ตั้งรับโดยจัดการเรียนการสอนตามปกติ อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กและครอบครัว ทั้งปัญหาสุขภาพกาย สุขภาพจิต สิ่งแวดล้อมและสังคม ดังนั้น การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนควบคู่กับแนวคิด “โรงเรียน ไกลบ้าน ใกล้ใจ” จะช่วยทำให้เด็กนักเรียนและผู้ปกครองได้เรียนในโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน ดูแลประจวบจันทน์ กรณีเด็กป่วย มีระบบการส่งต่อและติดตามเด็กป่วยเข้าสู่การดูแลรักษาโดยทีมแพทย์และสหสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง เด็กพัฒนาการช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการและส่งเสริมพัฒนาการ ได้รับการดูแลเป็นพิเศษโดยครูที่โรงเรียน อบต.รางจระเข้ ซึ่งผู้บริหารมอบนโยบายว่า “เด็กทุกคน คือลูกหลาน” “ให้ดูแลเด็กทุกคนแบบใกล้บ้าน ใกล้ใจ” เด็กที่มีปัญหาทุพโภชนาการได้รับการประเมินภาวะโภชนาการโดยครู นักโภชนาการมีการจัดอาหารให้เหมาะสม กำหนดเมนูอาหารเป็นรายวันตลอดทั้งเดือน มีการติดตามภาวะโภชนาการ ถ่ายภาพอาหารกลางวันทุกมื้อสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านหน้า เฟสบุ๊ค อบต.รางจระเข้ จากแนวคิด “ใกล้ชิด เหมือนคนในบ้าน” ดังนั้นแนวทางการดำเนินงาน “โรงเรียนใกล้บ้าน ใกล้ใจ” จึงเน้นส่งเสริมการแก้ไขปัญหา มีระบบการติดตามเด็กกลุ่มเสี่ยงสูงที่จะถูกทอดทิ้ง หรือมีความเสี่ยงต่อการถูกคุกคาม ดังนั้นการยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชนและ คนในพื้นที่ตำบลรางจระเข้ จึงได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ถึง ปัจจุบัน

๓.๗) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเด็กนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System (GIS)
๒. เพื่อให้เด็กป่วย/เด็กพัฒนาการช้า/เด็กด้อยโอกาส/เด็กที่มีปัญหาอื่นๆ ได้รับการดูแลช่วยเหลือ ได้รับการรักษา และติดตาม
๓. เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับการดูแลประจวบจันทน์ในครอบครัว ตามหลัก “ใกล้บ้าน ใกล้ใจ”

๓.๘) วิธีการ/กลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

โครงการ "โรงเรียนใกล้บ้าน ใกล้ใจ" ของ อบต.รางจระเข้ ใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาที่บูรณาการงานด้านการเรียนการสอนเข้ากับการดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียนอย่างรอบด้าน ภายใต้แนวคิดหลัก "เด็กทุกคนคือลูกหลาน" และ "ดูแลเด็กทุกคนแบบใกล้บ้าน ใกล้ใจ" ซึ่งสะท้อนถึงความใกล้ชิดและการดูแลเสมือนคนในครอบครัว โดยมีวิธีการและกลยุทธ์ที่สำคัญดังนี้:

๑. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลนักเรียนเชิงพื้นที่ (GIS) : จัดทำและใช้ฐานข้อมูลเด็กนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อให้เห็นข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับที่อยู่ สภาพครอบครัว และปัญหาของนักเรียนแต่ละคน ทำให้สามารถวางแผนการดูแลช่วยเหลือและติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุด (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ ๑ และปัญหาที่พบ เช่น ครอบครัวยากจน มีหนี้สิน)
๒. การดูแลและส่งต่อเด็กกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาเฉพาะด้าน:
 - เด็กป่วย/โรคประจำตัว: จัดให้มีระบบการดูแลเบื้องต้นในโรงเรียน และมีกลไกการส่งต่อเพื่อเข้าสู่กระบวนการดูแลรักษาโดยทีมแพทย์และสหสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง พร้อมทั้งติดตามผลการรักษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลสุขภาพที่จำเป็น (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ ๒ และปัญหาเด็กมีโรคประจำตัว)

- **เด็กพัฒนาการช้า:** มีการประเมินและคัดกรองเบื้องต้นในโรงเรียน จัดกิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการโดยครูผู้ดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ ๒ และปัญหาเด็กพัฒนาการช้า)
 - **เด็กที่มีปัญหาโภชนาการ:** มีการประเมินภาวะโภชนาการโดยครูและนักโภชนาการ จัดทำเมนูอาหารกลางวันที่เหมาะสมกับความต้องการของเด็กแต่ละคนหรือกลุ่ม จัดอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ และติดตามภาวะโภชนาการอย่างสม่ำเสมอ (สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพ)
 - **เด็กกลุ่มเสี่ยง (ถูกทอดทิ้ง/คุกคาม):** มีระบบการติดตามและให้การดูแลเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความเสี่ยงสูงจากปัญหาครอบครัว (หนี้สิน, ยาเสพติด) หรือมีความเสี่ยงต่อการถูกคุกคาม เพื่อป้องกันและช่วยเหลือ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ ๒ และปัญหาเด็กถูกรับทอดทิ้ง/ยากจน)
๓. **การสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง:** ใช้แนวคิด "ใกล้ชิด เหมือนคนในบ้าน" ในการสื่อสารกับผู้ปกครอง เช่น การถ่ายภาพอาหารกลางวันและสื่อสารผ่านเพจเฟซบุ๊กของ อบต.รางจระเข้ สร้างความไว้วางใจและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลบุตรหลานร่วมกับโรงเรียน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ ๓ และแนวคิด "ใกล้บ้าน ใกล้ใจ")
๔. **การยกระดับคุณภาพครูและบุคลากร:** ส่งเสริมบทบาทครูให้เป็นมากกว่าผู้สอน แต่เป็นผู้ดูแลใกล้ชิด สามารถประเมินและสังเกตปัญหาของเด็กในมิติต่างๆ และทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นในการให้ความช่วยเหลือ
๕. **ความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง:** แม้จะไม่ได้ระบุชัดเจนทั้งหมด แต่การมีระบบส่งต่อเด็กป่วยไปรับการรักษาโดยทีมแพทย์/สหวิชาชีพเฉพาะทาง บ่งชี้ถึงความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขหรือโรงพยาบาล รวมถึงความเป็นไปได้ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานสังคมสงเคราะห์อื่นๆ ในการดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยง
- โดยสรุป กลยุทธ์และการดำเนินงานของ อบต.รางจระเข้ ภายใต้โครงการ "โรงเรียนใกล้บ้าน ใกล้ใจ" แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างระบบการดูแลเด็กที่ครอบคลุมและบูรณาการ โดยใช้ทรัพยากรและกลไกที่มีในท้องถิ่น (โรงเรียน อบต. บุคลากร) ร่วมกับการร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการศึกษาของเด็กในพื้นที่อย่างแท้จริง

๓.๙) ความโดดเด่นของโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น

หมายเหตุ : ความโดดเด่นของนวัตกรรมจำแนกตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ขอให้ตอบเฉพาะเป้าหมายที่สอดคล้องกับโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องตอบครบทุกลักษณะ

เป้าหมาย	ความโดดเด่นของโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น
มิติสังคม	<p>สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย (SDG ๓: Good Health and Well-being)</p> <p>โครงการมีความโดดเด่นในการให้ความสำคัญกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของเด็กนักเรียนอย่างเป็นระบบ นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนปกติ โดยมีการค้นหา คัดกรอง และดูแลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพอย่างชัดเจน ทั้งโรคประจำตัว พัฒนาการช้า และภาวะทุโภชนาการ มีระบบส่งต่อและติดตามกับหน่วยงานทางการแพทย์ แสดงให้เห็นถึงการรับผิดชอบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กซึ่งเป็นประชากรวัยสำคัญในพื้นที่</p>

เป้าหมาย	ความโดดเด่นของโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น
	<p>การศึกษาที่มีคุณภาพและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG ๔: Quality Education)</p> <p>นวัตกรรมนี้โดดเด่นตรงที่มองว่า "คุณภาพการศึกษา" ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ แต่รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงการดูแลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และปัญหาทางสังคม/ครอบครัว การดูแลเด็กป่วย เด็กพัฒนาการช้า และเด็กด้อยโอกาสอย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างเต็มที่มากขึ้น เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาในมิติที่กว้างกว่าและคำนึงถึงความเสมอภาคทางการศึกษา</p> <p>ความโดดเด่นในมิติอื่นๆ ของนวัตกรรมท้องถิ่น</p> <p>นวัตกรรมนี้เป็นตัวอย่างของการนำโดยภาครัฐส่วนท้องถิ่น (อบต.) ในการแก้ไขปัญหาเชิงสังคมที่ซับซ้อน โดยใช้ "โรงเรียน" เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการบริการด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ภายใต้ปรัชญา "ใกล้บ้าน ใกล้ใจ" ซึ่งสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของและความไว้วางใจในชุมชน การใช้เทคโนโลยี GIS ในการบริหารจัดการข้อมูลนักเรียนเชิงพื้นที่ก็เป็นนวัตกรรมที่ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพและแม่นยำยิ่งขึ้น สะท้อนถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหาของตนเองโดยอ้างอิงจากบริบทและความต้องการเฉพาะของตำบลراجจเร</p>
มิติเศรษฐกิจ	การศึกษาเป็นหัวใจของทุกอย่าง ในทุกมิติ เนื่องจากถ้าหากคนมีการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ ส่งเสริมความรู้คู่คุณธรรม ก็จะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจต่อไป รวมถึงมิติอื่นๆเช่นเดียวกัน
มิติสิ่งแวดล้อม	(กรอกข้อมูลที่นี่) สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน / สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน / ปกป้อง แก้ไข พื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศอย่างยั่งยืนและความหลากหลายทางชีวภาพ / ความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติ ฯลฯ
มิติสันติภาพ	(กรอกข้อมูลที่นี่) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม / การเสริมสร้างสันติสุขและสมานฉันท์ / การจัดการความขัดแย้ง
มิติหุ้นส่วนการพัฒนา	(กรอกข้อมูลที่นี่) เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๘) ประโยชน์ของโครงการนวัตกรรมที่เกิดขึ้นกับประชาชน

๑. มีระบบฐานข้อมูลเด็กนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System (GIS) โดย สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนที่ (Map visualization) เพื่อระบุปัญหาและกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน ถูกต้อง และแม่นยำ ทำให้ง่ายต่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่

๒. เด็กที่ป่วยและเด็กที่พัฒนาการช้าเข้าสู่กระบวนการรักษาโดยทีมแพทย์และพยาบาลเฉพาะทาง และ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีปัญหาอื่นๆ ได้รับการดูแลช่วยเหลือ และสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนได้ตามปกติ

๓. เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาตามมาตรฐาน อย่างปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี เติบโตเป็นประชากรที่ดีในสังคมต่อไป

๓.๙) รูปธรรมที่แสดงให้เห็นว่าโครงการนวัตกรรม “มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่นและความยืดหยุ่นต่อการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง”

ประเด็นหรือเรื่องที่มีสำรวจ ศึกษา และค้นคว้า

- ข้อมูลภาวะสุขภาพกาย จิต สังคม เด็กนักเรียน
- ความต้องการผู้ปกครอง
- ความเสี่ยง หรือผลกระทบทางสังคมของเด็กนักเรียน

วิธีการศึกษา

- เยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน
- สำรวจภาวะสุขภาพกาย จิต สังคม เด็กวัยเรียน
- สำรวจความต้องการ
- เวทีประชุมผู้ปกครอง
- สัมภาษณ์เชิงลึก เด็กนักเรียน ผู้ปกครอง และ/หรือผู้เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา

- พบเด็กป่วย ๑๓ ราย ในกลุ่มนี้มีโรคประจำตัว ๑๑ ราย
- ในปี ๒๕๖๗ มีเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการติดตามพัฒนาการ ๑๙ ราย พบพัฒนาการช้า ๑ ราย (อยู่ระหว่างการรักษา)
- ไม่พบเด็กเครียด ซึมเศร้า หรือแยกตัว
- เด็ก นร.มีปัญหาทางสังคม จำนวน ๙๕ ราย
- เด็กมีภาวะปกติ
- ต้องการให้ เด็กได้เรียนฟรี มีอาหารกลางวันที่ดี ได้มาตรฐาน
- ต้องการให้เด็กได้รับการดูแลอย่างทันท่วงที
- ต้องการให้ลูกหลานปลอดภัย
- ชุมชนวิตกกังวลเรื่องปัญหาเสพติด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน
- การคุกคามจากผู้ไม่หวังดี (กรณีที่ผู้ปกครองไม่ได้อยู่ดูแลเด็กที่บ้าน)

การนำผลการศึกษามาพัฒนา/ประยุกต์ใช้ในโครงการนวัตกรรม

นำผลการศึกษามาออกแบบนวัตกรรมท้องถิ่น “ใกล้บ้าน ใกล้ใจ” ประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่

๑) นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System (GIS) (“ใกล้บ้าน”) ที่ระบุข้อมูลของนักเรียนทุกคนในโรงเรียน

๒) กระบวนการในการแก้ปัญหา/ป้องกัน ตามสารสนเทศภูมิศาสตร์ โดยกำหนดเป็นกิจกรรม/โครงการที่ใช้หลักธรรม (“ใกล้ใจ”) เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากลุ่มเป้าหมายคือเด็กนักเรียนทุกคนในโรงเรียน

๓.๑๐) รูปธรรมที่แสดงให้เห็นระดับความเป็นนวัตกรรม

หมายเหตุ : ระดับความเป็นนวัตกรรมประเมินจากลักษณะของโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น ขอให้เลือกตอบเพียง ๑ ระดับ เท่านั้น ที่สอดคล้องกับโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น

ระดับนวัตกรรม	คำอธิบายรูปธรรม
นวัตกรรมแบบค่อยเป็นค่อยไป	-
นวัตกรรมการนำสิ่งใหม่มาประยุกต์ใช้กับวิถีชุมชน	-
นวัตกรรมที่นำระบบเทคโนโลยี/เครื่องมือใหม่มาผลานการพัฒนา	มีการนำระบบฐานข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถนำเสนอข้อมูลในเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System (GIS)) (“ใกล้บ้าน”) ระบุปัญหาและกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน ซึ่งฐานข้อมูลนี้ประกอบด้วยข้อมูลที่มาจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ข้อมูลแผนที่ภาษี ข้อมูลทะเบียนนักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลراجะ (เจ้าคุณเขิดอุปถัมภ์) ข้อมูลทะเบียนอื่น ๆ และเจ้าหน้าที่ลงเก็บแบบสำรวจ โดยข้อมูลเหล่านี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นปัจจุบัน มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และมีระบบออนไลน์ (Line OA Sena Telemed) ตรวจรักษา ติดตาม เด็กนักเรียนที่มีปัญหา สุขภาพกาย จิต สังคม โดยทีมแพทย์ และพยาบาลเฉพาะทาง ซึ่งฐานข้อมูลสามารถพัฒนาต่อยอดให้ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสามารถขยายผลถ่ายทอดไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความสนใจได้
นวัตกรรมใหม่แบบก้าวหน้า	-

๓.๑๑) รูปธรรมที่แสดงให้เห็นกระบวนการขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรม

ประเด็นสำคัญ	คำอธิบายรูปธรรม (ถ้ามี)
(๑) การนำฐานข้อมูล/ ประเด็น/สถานการณ์ มาใช้ในการขับเคลื่อนและพัฒนานวัตกรรม	จัดทำฐานข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจาก HDC สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล และนำมาจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยแสดงผลในรูปแบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อติดตามเด็กนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม เช่น ถูกทอดทิ้ง ครอบครัวได้รับผลกระทบจากผู้ปกครองติดยาเสพติด มีหนี้สินนอกระบบอื่นๆ เพื่อให้ทราบและจำแนกกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจนให้ฝ่ายต่อการดูแลรักษา ติดตาม จากทีมแพทย์ พยาบาล หรือกลุ่มวิชาชีพเฉพาะทางต่อไป
(๒) วิธีการพัฒนาและยกระดับโครงการนวัตกรรม	ระบุ วิธีการพัฒนาและยกระดับโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น พร้อมแนบหลักฐานเชิงประจักษ์ให้ชัดเจนและครบถ้วน ทั้งนี้ให้พิจารณาวิธีการสำคัญที่ทำให้เกิดนวัตกรรมท้องถิ่นนั้น ๆ ของ อปท. ๑. การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลที่ตรงความเป็นจริงโดยละเอียด เพื่อนำมาประกอบเชื่อมโยงกับข้อมูลอื่นๆของส่วนราชการที่มีอยู่แล้ว ๒. การจัดทำระบบฐานข้อมูลนักเรียนโรงเรียนอบต.راجะ (เจ้าคุณเขิดอุปถัมภ์) รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System (GIS)) โดยสามารถนำเสนอในรูปแบบแผนที่ (Map visualization) ระบุพิกัดบ้านเด็กนักเรียน และแสดงภาวะสุขภาพกาย จิต สังคม เด็กนักเรียน ๓. การบูรณาการความร่วมมือกับส่วนงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดทุกภาคส่วนอย่างครอบคลุมงาน เพื่อส่งต่ออย่างเป็นระบบ

ประเด็นสำคัญ	คำอธิบายรูปธรรม (ถ้ามี)
	<p>๔. มีการตรวจรักษา ติดตาม เด็กนักเรียนที่มีปัญหา สุขภาพ กาย จิต สังคม โดยทีมแพทย์ พยาบาล และกลุ่มวิชาชีพ เฉพาะทาง ทั้งระบบออฟไลน์ และออนไลน์ผ่านระบบ (Line OA Sena Telemed) เพื่อความสะดวกและต่อเนื่อง</p> <p>๕. ใช้การนำหลักพุทธธรรมซึ่งมีกรอบสามประการที่เรียกว่า ไตรสิกขา ซึ่งประกอบด้วย ศีล สมาธิ และปัญญา มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนานักเรียน เพื่อการสร้างเด็กนักเรียนให้เป็นผู้นำรุ่นใหม่ในพื้นที่ โดยเริ่มต้นที่การปรับกระบวนการความคิด (Metal Model) ให้เป็นคนที่มีความสติ สามารถควบคุมจิต (Mental Ability) ตนเองได้ ไม่วุ่นวาย ฟุ้งซ่าน หรือทอดทิ้งเมื่อเผชิญกับภาวะวิกฤต และสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมที่สุด</p>
(๓) การกำหนดแนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลโครงการนวัตกรรม	<p>การประเมินผลต้นน้ำ โดยการสำรวจภาวะสุขภาพ กาย จิต สังคม และความต้องการ ผ่านการเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ และการประชุมผู้ปกครอง พบว่า มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทางกาย จิต สังคม ของเด็กนักเรียน และมีข้อมูลพื้นฐานความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งพัฒนาโดยนำข้อมูลมาวางแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการตอบสนองความต้องการของเด็กนักเรียนและผู้ปกครอง</p> <p>การประเมินผลกลางน้ำ โดยการประเมินภาวะสุขภาพกาย จิต ปัญหา สังคม ทุก ๖-๑๒ เดือน ทำให้สามารถจำแนกกลุ่ม เด็กปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่จำเป็นต้องได้รับการติดตามใกล้ชิด ทำให้เห็นข้อมูลเป็น real time และพัฒนา ข้อมูลในรูปแบบแผนที่ (Map visualization) ที่เข้าถึงได้ง่าย ใช้งานสะดวก</p> <p>การประเมินผลปลายน้ำ โดยการติดตามผลการตรวจติดตาม ภาวะสุขภาพ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มป่วย ทำให้เด็กนักเรียนได้รับการตรวจรักษา ติดตาม และพัฒนาติดตามผลตรวจเป็นระยะ รวมถึงส่งต่อการรักษาช่วยเหลือ จากภาคีเครือข่าย</p>

๓.๑๒) รูปธรรมที่สะท้อนผลกระทบ (Impact) ของโครงการนวัตกรรม

ประเด็น	คำอธิบายรูปธรรม (ถ้ามี)
(๑) ต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น	<p>การบริหารจัดการท้องถิ่นโดย อบต.ราชจรเข้ มีความโดดเด่นในเชิงนโยบายและการบูรณาการ โดยได้ริเริ่มและดำเนินโครงการนี้ต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของผู้นำท้องถิ่นในการดูแลเด็กในพื้นที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นอกเหนือจากการจัดการศึกษาตามปกติ การนำเทคโนโลยี GIS มาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่ ๑ สะท้อนถึงการยกระดับเครื่องมือในการบริหารจัดการข้อมูล ซึ่งอาจนำไปสู่การวางแผนและจัดสรรทรัพยากรในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในระยะยาว (หมายเหตุ: ข้อมูลเชิงปริมาณเฉพาะด้าน เช่น งบประมาณที่ลดลง หรือความเร็วในการให้บริการที่เพิ่มขึ้น ไม่ได้ระบุในข้อมูลนำเข้า)</p>

ประเด็น	คำอธิบายรูปธรรม (ถ้ามี)
(๒) ต่อประชาชน (เชิงปริมาณ)	โครงการส่งผลกระทบโดยตรงต่อเด็กนักเรียนจำนวน ๒๕๓ คน ที่เข้าเรียนในโรงเรียน อบต.รางจรเข้ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ/กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็กที่มีโรคประจำตัว ๑๑ คน (ร้อยละ ๔.๓๕) เด็กที่มีพัฒนาการช้า ๑ ใน ๑๙ คน (ร้อยละ ๕.๒๖) และเด็กจากครอบครัวยากจน/มีหนี้สิน ๙๕ คน (ร้อยละ ๓๗.๕๕) ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ได้รับการดูแลช่วยเหลือเฉพาะทางและต่อเนื่อง การได้รับการบริการด้านการศึกษา สุขภาพ โภชนาการ และการดูแลทางสังคมจากโรงเรียน ย่อมช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายและความกังวลของครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ได้ (แม้ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ลดลงต่อครัวเรือนจะไม่ได้ระบุไว้ในข้อมูลนำเข้า)
(๓) ต่อประชาชน (เชิงคุณภาพ)	ในเชิงคุณภาพ โครงการสร้างผลกระทบที่สำคัญต่อความเป็นอยู่ที่ดีและคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียนและครอบครัว โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงและปัญหา โครงการช่วย ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ ในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ การพัฒนา และการดูแลทางสังคม การได้รับการดูแลด้านสุขภาพ การกระตุ้นพัฒนาการ และโภชนาการที่เหมาะสมช่วยให้เด็กมีสุขภาพแข็งแรงและพร้อมสำหรับการเรียนรู้ ส่งผลให้ คุณภาพชีวิตดีขึ้น ทั้งของตัวเด็กและลดความกังวลของผู้ปกครอง แนวคิด "ใกล้บ้าน ใกล้ใจ" และ "ใกล้ชิด เหมือนคนในบ้าน" สร้างความรู้สึกรอบอุ้มปลอดภัย และไว้วางใจในสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิด การมีส่วนร่วมของชุมชน (ผู้ปกครอง) ผ่านการสื่อสารและการทำงานร่วมกันในการดูแลเด็ก นอกจากนี้ การเชื่อมโยงกับหน่วยงานแพทย์และสหวิชาชีพสะท้อนถึงการสร้าง เครือข่ายพันธมิตรใหม่ๆ เพื่อประโยชน์ของเด็ก

๓.๑๓) รูปธรรมที่สะท้อนความยั่งยืนและการขยายผลของโครงการนวัตกรรม

จากข้อมูลที่ปรากฏ โครงการ "โรงเรียนใกล้บ้าน ใกล้ใจ" มีแนวโน้มความยั่งยืนและศักยภาพในการขยายผลดังนี้:

- **ความยั่งยืน:**
 - **การผนวกเข้ากับภารกิจหลัก:** โครงการนี้ไม่ได้เป็นเพียงโครงการพิเศษชั่วคราว แต่เป็นการบูรณาการแนวคิดและการดำเนินงานเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัด อบต. และงานด้านสังคมสงเคราะห์ของ อบต. โดยตรง ซึ่งบ่งชี้ว่าโครงการได้รับการยอมรับและขับเคลื่อนโดยกลไกบริหารงานท้องถิ่น ทำให้มีโอกาสสูงที่จะได้รับการสนับสนุนทรัพยากร (งบประมาณ บุคลากร) อย่างต่อเนื่อง
 - **ความมุ่งมั่นระยะยาว:** โครงการได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นระยะยาวของ อบต.รางจรเข้ และได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและวัฒนธรรมองค์กรท้องถิ่น ("เด็กทุกคน คือลูกหลาน")
 - **การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่:** การใช้บุคลากรครูที่มีอยู่ในการคัดกรองเบื้องต้น การดูแลพิเศษ การประเมินภาวะโภชนาการ และการใช้ช่องทางการสื่อสารของ อบต. (เพจเฟซบุ๊ก) เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งช่วยลดความซับซ้อนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทำให้โครงการมีความยั่งยืนทางการเงินและการบริหารจัดการ
 - **ระบบฐานข้อมูล:** การจัดทำฐานข้อมูล GIS จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการติดตามและวางแผนการดูแลเด็กได้อย่างเป็นระบบในระยะยาว

- การขยายผล:

- รูปแบบที่ปรับใช้ได้ง่าย: แนวคิด "โรงเรียนใกล้บ้าน ใกล้ใจ" และการบูรณาการการดูแลเด็กอย่างรอบด้าน (สุขภาพ พัฒนาการ สังคม โภชนาการ) เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ง่ายในสถานศึกษาอื่นๆ ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศ เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐาน (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) และบุคลากร (ครู) อยู่แล้วในทุกพื้นที่
- ตอบโจทย์ปัญหาที่พบได้ทั่วไป: ปัญหาด้านสุขภาพ พัฒนาการ และสังคมของเด็กนักเรียน (เช่น โรคประจำตัว พัฒนาการช้า ครอบครัวยากจน/มีหนี้สิน) ที่พบใน อบต.รางจรเข้ เป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไปในหลายพื้นที่ ทำให้รูปแบบการดำเนินงานของโครงการนี้มีคุณค่าและจำเป็นต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่นๆ
- เน้นการทำงานร่วมกับชุมชนและเครือข่าย: รูปแบบที่เน้นความใกล้ชิด การสื่อสารกับผู้ปกครอง และการเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอก (เช่น หน่วยงานสาธารณสุข) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่อื่นๆ ได้เช่นกัน
- เป็นต้นแบบสำหรับ อปท. อื่นๆ: โครงการนี้ถือเป็นตัวอย่างรูปธรรมที่แสดงให้เห็นว่า อปท. สามารถมีบทบาทนำในการยกระดับคุณภาพชีวิตและการศึกษาของเด็กในพื้นที่ของตนเองได้อย่างไร ผ่านการบูรณาการบริการและสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

โดยสรุป โครงการ "โรงเรียนใกล้บ้าน ใกล้ใจ" ไม่เพียงแต่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเด็กและครอบครัวใน อบต.รางจรเข้ เท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงความยั่งยืนของการดำเนินงานที่ฝังรากอยู่ในโครงสร้างบริหารท้องถิ่น และมีศักยภาพสูงในการเป็นต้นแบบให้ อปท. อื่นๆ นำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพการศึกษาของเด็กในพื้นที่ของตนเองได้ต่อไป

รูปภาพโครงการนวัตกรรม

